

ราชสำนักสมเด็จพระนารายณ์
AT THE COURT OF KING NARAI

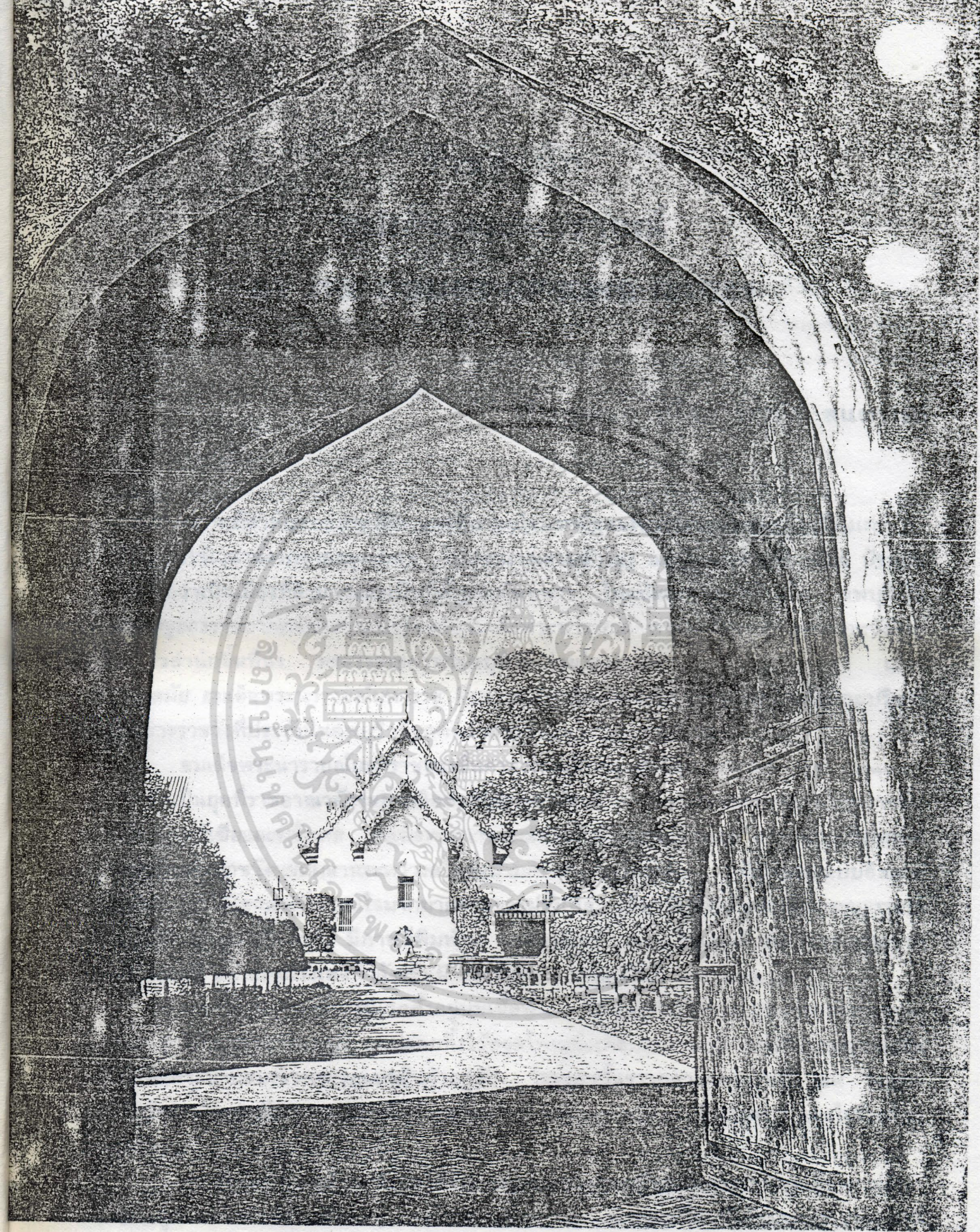
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้เขียน: สเตรนด์, มาร์ค

ชื่อบทความ: ราชสำนักสมเด็จพระนารายณ์

ที่มา: กิหรี่ ปีที่ ๑๐ (พฤศจิกายน ๒๕๓๖) : ๙๘-๑๐๔

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากประตูใหญ่สู่พระที่นั่งจันทรพิศาล

View through the inner gateway towards Chanthra Phisan Hall

ไม่ว่ากรรมใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งทงทามมีเหตุดแปลงเนื้อหา และตองอองงองงเงาของเอกสารทุกครงทมิการนำไปใช้

ราชสำนัก สมเด็จพระนารายณ์ AT THE COURT OF KING NARAI

เรื่องและภาพโดย มาร์ค สเตรนด์

สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจมากที่สุดแห่งหนึ่งของไทยอยู่ในเมืองเก่า ลพบุรี แม้จะใช้เวลานั่งรถจากกรุงเทพฯ ไปประมาณสามชั่วโมง แต่ผู้คนยังไปเที่ยวบ่อย ปัจจุบัน ลพบุรีได้ชื่อว่าเป็นเมืองที่ลิงมากและเป็นที่ตั้งฐานทัพทหาร ในสมัยศตวรรษที่สิบเจ็ด ลพบุรีเป็นเมืองสำคัญของราชอาณาจักรสยามในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์ พระองค์ทรงสร้างพระราชวังใหม่ และตั้งราชสำนักขึ้นที่นั่น ทรงว่าราชการที่ลพบุรีเป็นส่วนใหญ่แทนราชธานีกรุงศรีอยุธยา เมือง ลพบุรีในสมัย สมเด็จพระนารายณ์มหาราช จึงกลายเป็นเมืองหลวงของประเทศสยามไปโดยปริยาย ปัจจุบันพระราชวังที่ประทับในลพบุรี เรียกกันว่าพระที่นั่งนารายณ์ราชนิเวศ

สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงขึ้นครองราชย์ในช่วงสำคัญ ระหว่าง พ.ศ. ๒๑๙๘-๒๒๓๑ ซึ่งเป็นยุคที่ราชอาณาจักรสยามติดต่อกับชาวต่างชาติ ต่างวัฒนธรรมจากแดนไกลมากขึ้น เช่น ชาวเปอร์เซียและฝรั่งเศส สมเด็จพระนารายณ์ทรงว่าจ้างสถาปนิกและวิศวกรชาวฝรั่งเศสให้ช่วยก่อสร้างพระราชวังผสมผสานระหว่างสไตล์สยามกับฝรั่งเศสโบราณ มีลักษณะแบบอิสลาม แทรกบ้าง เราได้เอกสารที่น่าสนใจมากมายจากชาวฝรั่งเศส เกี่ยวกับรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์ และการเลือกราชธานีที่ลพบุรี มีภาพตีพิมพ์รูป เซอวาลีเยร์ เดอ โชมองด์ เอกอัครราชทูตจากพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ แห่งฝรั่งเศสกำลังเข้าเฝ้าสมเด็จพระนารายณ์ในปี พ.ศ. ๒๒๒๘

พระที่นั่งนารายณ์ราชนิเวศตั้งอยู่บนเนื้อที่ ๔๒ ไร่ กษัตริย์รัชกาล ต่อมาทรงว่าราชการที่อยุธยา ทำให้พระราชวังลพบุรี ถูกปล่อยทิ้งไว้ทรุดโทรมถึงเกือบสองร้อยปี จึงได้รับการบูรณะขึ้นใหม่ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในเวลานั้นราวกลางศตวรรษที่ ๑๙ อาคารพระราชวังส่วนใหญ่อยู่ในสภาพปรักหักพังเหมือนที่เห็นเช่นทุกวันนี้คือไม่มีหลังคา และไม่มีเครื่องตกแต่งใด ๆ

พระที่นั่งนารายณ์ราชนิเวศได้รับการบูรณะซ่อมแซมในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและกษัตริย์องค์ต่อ ๆ มาจนถึงกรมศิลปากร นักท่องเที่ยวที่ได้ชมพระราชวังแห่งนี้ จะได้ประสบการณ์ที่น่าทึ่งมากกว่าการเห็นซากอิฐเก่า ๆ อย่างที่เป็นอยู่ จริง ๆ แล้วพระราชวัง ลพบุรีมีทุกอย่างไมใช่แค่สำหรับคนรักประวัติศาสตร์และศิลปะเท่านั้น แต่ยังเหมาะที่จะนั่งเล่นในส่วนที่สงบร่มเย็นอีกด้วย อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักท่องเที่ยวจะเข้าไปใกล้ตัวพระราชวังไม่ได้ เพราะล้อมรอบด้วยกำแพงสูงทางเข้าต้องผ่านประตูไม้ขนาดมหึมาเสริมด้วยเหล็ก ข้างในมีสนามหญ้าเขียวขจีและต้นไม้สูงปกคลุมชากำแพงอิฐสีแดง ซึ่งครั้งหนึ่งเคยเป็นที่อยู่ของช่างทรงและเป็นที่ยอมรับราชอาคันตุกะไกลออกไปสุดทางเดินจะมองเห็นหน้ามุขของตัวอาคารอยู่ลิบ ๆ

เดินผ่านประตูใหญ่เข้าไปประมาณ ๑๐๐ เมตร จะพบพระที่นั่งจันทรพิศาล ซึ่งเป็นอาคารหลังแรกที่ได้รับการปฏิสังขรณ์อย่างงดงาม ศาลาแห่งนี้มีลักษณะคล้ายวัดทรงสูงแคบ ๆ ประดับด้วยปูนปั้นสีขาว เคยเป็นพระที่นั่งของสมเด็จพระนารายณ์ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงบูรณะขึ้นใหม่ และด้านหน้ามีพระพุทธรูปหินปางนาคปรก

ด้านซ้ายเป็นพระที่นั่งพิมานมังกุฎซึ่ง พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสร้างไว้สำหรับเป็นที่ประทับและต้อนรับราชอาคันตุกะ ปัจจุบันเป็นพิพิธภัณฑ์แสดงวัตถุโบราณอายุ ๔,๐๐๐ ปี ในประวัติศาสตร์ไทย และยังมีภาพศิลปะสมัยใหม่ให้ชมด้วย แต่ที่น่าประทับใจก็คือพระพุทธรูปหินสมัยลพบุรีราวศตวรรษที่ ๑๑-๑๔ แสดงให้เห็นอิทธิพลของขอมซึ่งปกครองดินแดนแถบนี้ จุดสำคัญอีกแห่งหนึ่งก็คือ ห้องบรรทมของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวซึ่งบรรจุวัตถุโบราณในสมัยของพระองค์รวมทั้งพระแท่นที่บรรทมและภูษาผ้าไหม

โบราณสถานที่น่าสนใจที่สุดก็คือกำแพงสูงของดุสิตสวรรคัณญามหาปราสาท ซึ่งเป็นสถานที่รับรองราชอาคันตุกะของสมเด็จพระนารายณ์ พระองค์ประทับบนพระที่นั่งสูงใต้เศวตฉัตรเมื่อโปรดเกล้าฯให้ทูตต่างประเทศเข้าเฝ้า เช่น เซอวาลีเยร์ เดอ โซ มองต์ รอบ ๆ ดุสิตสวรรคัณญามหาปราสาทปลูกดอกกลิ่นหอมเย็นชื่นใจ ให้บรรยากาศสวนที่ชวนให้รำลึกย้อนกลับสู่อดีดสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

One of Thailand's most interesting yet little visited historical sites lies just three hours from Bangkok in the ancient city of Lopburi. Today known more for its monkeys and its military bases, Lopburi in the seventeenth century was the focal point of the Kingdom of Siam under King Narai, who had a new palace built there and held court there most of the year rather than in the capital, Ayutthaya, lying about one hour downriver. For most intents purposes, Lopburi was Siam's capital under King Narai the Great; today his grand palace is known as Phra Narai Raja Niwet.

King Narai was one of Thailand's most prominent monarchs who reigned at an important time (๑๖๕๖-๑๖๘๘) when the kingdom was experiencing increasing contact with faraway nations and cultures. The Persians were one such, but the French were the leading example, and King Narai actually engaged French architects and engineers to assist in the construction of his palace, giving it a curious mixture of Siamese and Gallic styles, plus some Islamic touches. Because of the French also, we have much interesting documentation

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

on King Narai's reign and his chosen seat of government at Lopburi. Fascinating prints show the heavily bewigged Chevalier de Chaumont, ambassador of Louis Quatorze, paying court to the glitteringly-costumed, spire-crowned King Narai in 1685.

Today the royal palace still occupies its original extensive area of about ๔๒ rai but many things have befallen it since King Narai's time. His successor resumed rule at the big city of Ayutthaya and the Lopburi palace fell into decline, not to be rescued until almost two centuries later by King Mongkut (Rama IV). By that time, the mid-19th century, most structures were in ruins, and so they remain to this day : the elephant stables and reception halls, the storehouses and guards' Quarters - all roofless and devoid of ornament.

But the accumulated restoration efforts of King Mongkut, succeeding monarchs and the government's Department of Fine Arts have ensured for today's visitors that Phra Narai Raja Niwet Palace is an engrossing experience, that it is far more than the pile of old bricks which it would otherwise have become. Indeed, the royal palace of Lopburi has something for everybody : not just for history and art lovers, but also for those who just like sitting in a peaceful and shady garden.

The palace approach is forbidding - the whole site is enclosed by a thick high crenellated wall - and the entry is impressive, through a massive wooden gate studded with iron. But once inside nature takes over : green lawns and towering trees predominate over the scattered remains of redbrick walls that once housed the royal elephants and received visiting emissaries. Then beyond, at the end of the wide straight path that carries the forward, there appear the gleaming white facades of distant buildings that are clearly in the peak of health.

Walking a hundred meters forth through the gateway of the inner compound, you come to the firch of the beautifully restored structures, the Chanthara Phisan Pavilion. Looking like a tall narrow temple, clothed in brilliant white stucco, this was King Narai's Throne Hall and was restored by King Mongkut. In front stands a very fine stone seated Buddha image with naga serpent hood.

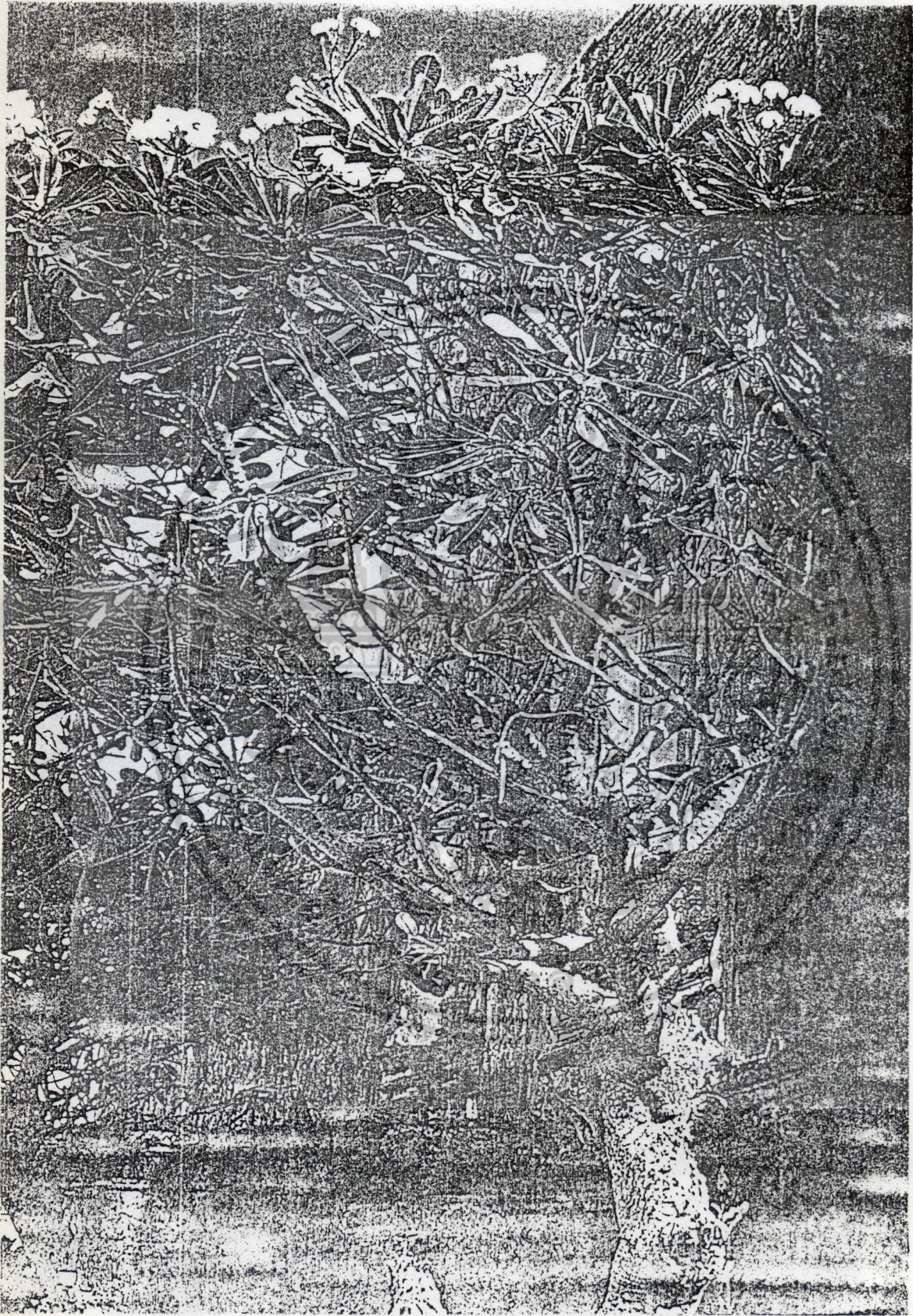
To the left is a much more extensive white stucco structure, Phiman Mongkut Hall, built by King Mongkut as his reception hall and residence. Now serving as a museum, within its walls are displayed artifacts representing ๔,๐๐๐ years of Thai history and even some modern art paintings, but certainly most impressive are the stone Buddha images from the Khmer dominated Lopburi period, ๑๑th-๑๔th centuries, when the Cambodians ruled this area. Another highlight is King Mongkut's bedroom containing artifacts from his reign including his very bed and silken clothes.

ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

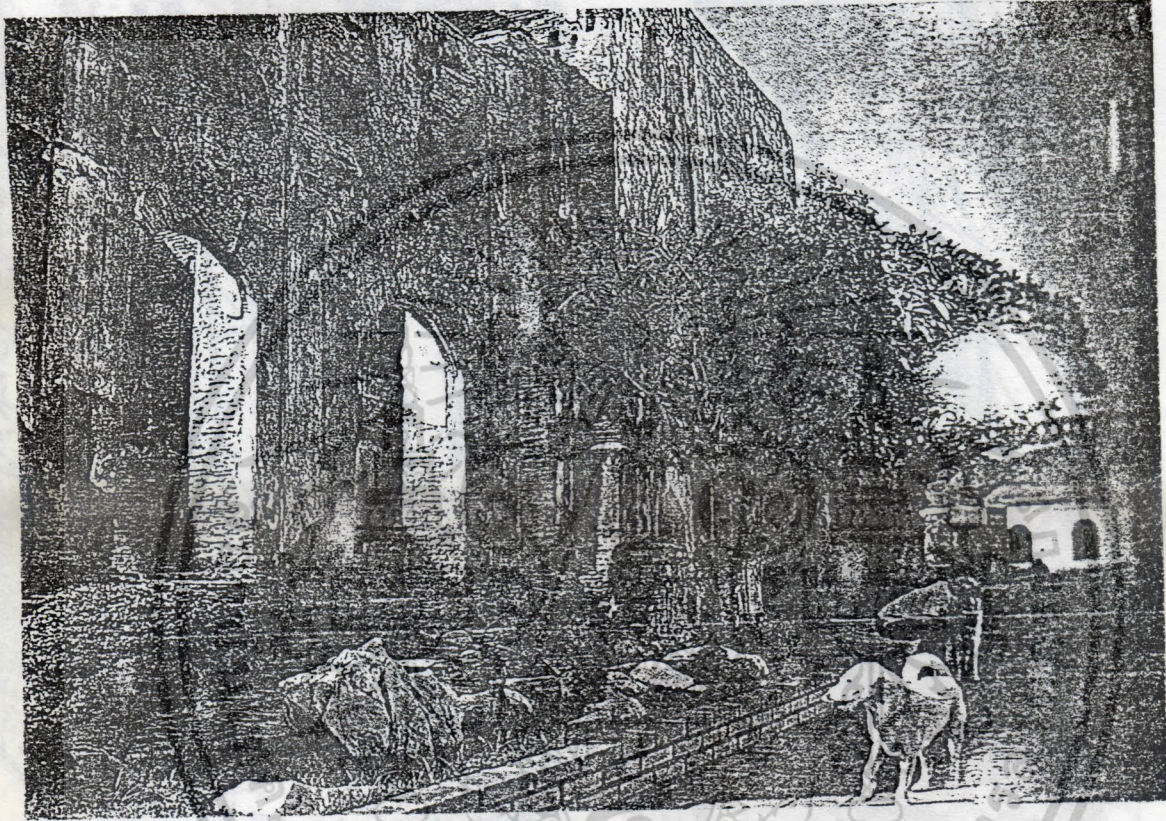
The most intriguing ruin lies beyond, the imposing high walls of the Dusit Sawan Thanya Maha Prasat King Narai's reception hall in which he sat on a high throne beneath a muthitiered umbrella and granted audiences to foreign emissaries such as the Chevalier. Around it and against it grow frangipani trees, whose sweet scent suffuses the scene, one of Thailand's most evocative.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

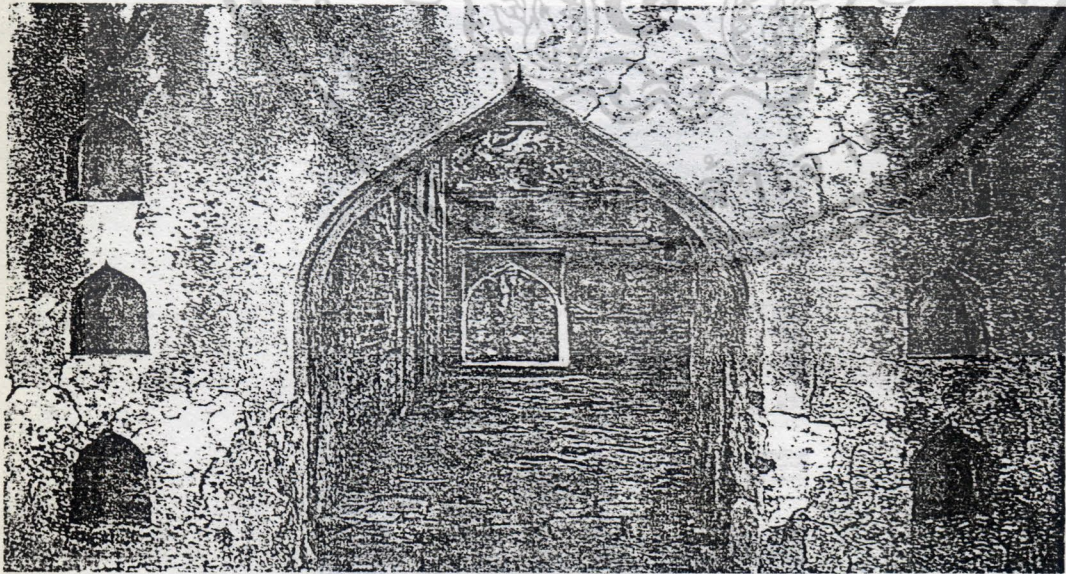
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

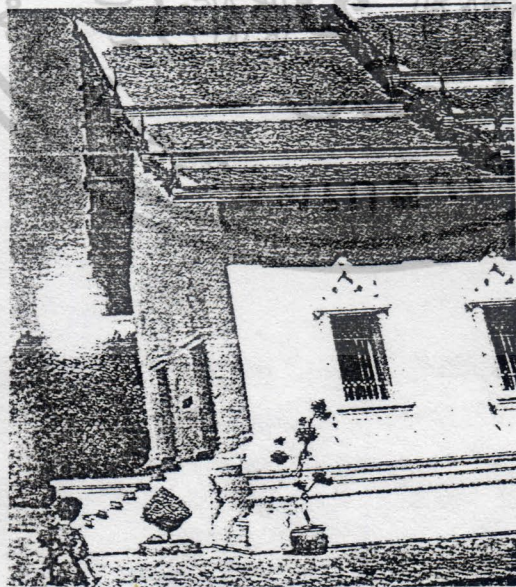
เอกสารนี้คือลิตสรรคัธัญญามหาปราสาท ที่รับรองแขกเมืองในรัชสมัยไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้ง สมเด็จพระนารายณ์มหาราช องค์ถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกอุทิศสรรคัถัญญวามหาปราสาทที่รับรองแขกเมืองในรัชสมัยฯให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น สมเด็จพระนารายณ์มหาราช อย่างองถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พุทธรูปหินสมัยลพบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้